

**FIL-QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TAL-GUDIKATURA KRIMINALI**

MAGISTRAT NATASHA GALEA SCIBERRAS B.A., LL.D.

Illum: 2 ta' Ottubru 2015

Il-Pulizija

vs

**Dolores Pulo
(ID 682358(M))**

Il-Qorti,

Wara li rat l-imputazzjonijiet migjuba fil-konfront tal-imputata Dolores Pulo, ta' 55 sena, bint Saviour u Mary nee` Cachia, imwielda Malta fid-29 ta' Ottubru 1958 u toqghod 37, Catherine, Triq Hal Qormi (Torretta) St. Venera, detentrici tal-karta tal-identita` bin-numru 682358(M);

Akkuzata talli fl-10 ta' Frar 2014, kif ukoll fil-jiem ta' qabel, fir-residenza numru 37, Catherine, Triq Hal Qormi (Torretta), Santa Venera

- (1) Bil-lejl, kisret il-mistrieħ tan-nies bi hsejjes jew ghajjat jew b'xi mod iehor u cioe` b'inbieħ tal-klieb tagħha u dan bi ksur tal-Artikolu 338(m) tal-Kap. 9;
- (2) Tat fastidju lil Godwin u lil Victoria Scerri b'inbieħ u intejjen tal-klieb tagħha meta kienet taf jew messa kienet taf li dan kien ta' fastidju għalihom u dan bi ksur tal-Artikolu 251(a) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

(3) U aktar talli zammet klieb minghajr il-permess mehtieg u dan ta' aktar minn kelb wiehed f' residenza f' post abitat u dan bi ksur tal-Artikolu 5(1) tal-Kap. 312 tal-Ligijiet ta' Malta.

Il-Qorti giet mitluba sabiex meta jidhrilha xieraq, tipprovdi ghas-sigurta' ta' Godwin u Victoria Scerri jew sabiex tinzamm il-bon ordni pubblika, flimkien mal-piena jew minflok il-piena applikabbli ghar-reat, torbot lil Dolores Pulo b'obbligazzjoni taghha nnifisha taht penali ta' somma flus li tigi ffissata mill-Qorti.

Semghet ix-xhieda, rat l-atti kollha tal-kaz u d-dokumenti esebiti;

Semghet it-trattazzjoni finali tal-partijiet.

Ikkunsidrat:

L-ewwel imputazzjoni migjuba kontra l-imputata hija fis-sens illi bil-lejl, hija kisret il-mistrieħ tan-nies bi hsejjes jew ghajjat jew b'xi mod iehor u cioe' b'inbieħ tal-klieb taghha, bi ksur tal-Artikolu 338(m) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Permezz tal-procedura tal-affidavit¹, **PS 1236 J. Gatt** xehed illi nhar l-10 ta' Frar 2014, huwa gie moghti *file* rigwardanti rapport dwar storbu ta' klieb magħmul minn certu Godwin u Victoria konjugi Scerri. Skond l-istess xhud, meta huwa kellem lill-kwerelanti, dawn qalulu li kienu lesti li jitolghu jixhdu dwar dan ghaliex ma felhux jibqghu ghaddejnin b'dan l-inkonvenjent. Meta dan ix-xhud dahal gewwa r-residenza tal-imputata flimkien ma' membri tad-Dipartiment tal-*Animal Welfare*, instab illi fl-istess residenza, l-imputata kellha tlettax-il kelb ta' razez differenti.

Xehed **Ivan Bugeja**, in rappreżentanza tas-Servizzi Veterinarji², li qal illi l-imputata ma kellha l-ebda kelb registrat fuq isimha. **Stephen Carabott**, in rappreżentanza tad-Dipartiment tal-*Animal Welfare*, xehed illi fl-10 ta' Frar 2014, wara li rcevw telefonata mill-pulizija sabiex jassistu fi spezzjoni gewwa residenza f'Santa Venera, huwa mar fuq il-post, fejn fuq il-bejt kien hemm hdax jew tnax-il kelb u tnejn ohra li kienu msakkrin go kamra isfel. Skond dan ix-xhud, l-imputata qaltihom li l-klieb ma kellhomx *microchip*.³ **Joel Zammit**, ukoll in

¹ A fol. 2 tal-process.

² A fol. 6 *et seq* tal-process.

³ A fol. 12 *et seq*.

rapprezentanza tal-istess Dipartiment, xehed illi b'kollox kien hemm tlettax-il kelb gewwa r-residenza in kwistjoni u li dawn il-klieb ma kinux iccipjati.⁴

Il-kwerelanti xehdu f'zewg okkazzjonijiet, in ezami u in kontro-ezami. **Godwin Scerri** qal illi fil-jum in kwistjoni, huwa ghamel rapport fuq l-inbieh kontinwu tal-klieb, li din il-kwistjoni kienet ilha ghaddejja xi sentejn jew tliet snin, li dawn il-klieb kienu jinbhu l-hin kollu, li l-inbieh jigi minghand l-imputata, li l-btiehi tar-residenza tieghu u tal-imputata kwazi jmissu ma' xulxin, li fl-istess akkwati kien hemm klieb ohra, li madankollu kienu tnehhew madwar sena u nofs qabel, li huwa jaf li l-klieb huma tal-imputata ghax jarahom fil-gallarija tar-residenza taghha, minn barra u li huwa jismagghom jinbhu f'diversi hinijiet, matul il-jum u l-lejl. Qal ukoll b'referenza ghaz-zmien li fiha kien qed jaghti x-xhieda tieghu, illi l-imputata kienet nehhiet il-klieb kollha u mill-1 ta' April 2014 ma kinux ghadhom hemm.⁵ In kontro-ezami, l-istess xhud qal illi mill-bitha tieghu ghad-dar tal-imputata, minn naha ta' wara tal-bini, hemm forsi ghaxar metri distanza u li bejn it-terrazzin tieghu u l-binja tal-imputata, kien hemm terrazzin ta' terzi. Qal li ma jafx jekk kienx hemm klieb ohra fl-akkwati, izda jekk kien hemm, ma kinux idejjquh u ma kienx jismagghom. Il-klieb kienu jinbhu f'hinijiet varji, minn filghodu sa filghaxija. Mid-dar tieghu ma kienx jista' jiftah il-bieb tat-terrazzin, ghax kien jismagghom u jdejjquh. Qal li jaf li l-klieb kienu tal-imputata, li bil-lejl kienu jinbhu wkoll b'tali mod li kienu jdejjquh. Qal illi l-imputata m'ghadhiex toqghod hemm, anzi l-binja waqghet u qed terga' tinbena u li la darba l-klieb telqu, ma kienx hemm izjed inkonvenjent ghalih u ghal martu. Lanqas ma sema' xi klieb ohrajn.⁶

Il-kwerelanta, **Victoria Scerri**, qalet illi r-rapport sar ghaliex il-klieb tal-imputata jinbhu l-gurnata kollha sal-10.30 p.m. u li minhabba fihom la jkun jistghu jifthu bieb u lanqas tieqa. Fil-hin tal-irqad, kemm wara nofsinhar, kif ukoll filghaxija, dawn il-klieb kienu jinbhu u hija kienet anke ppruvat tkellem lill-imputata qabel ghamlet ir-rapport. Qalet li sa fejn kienet taf hi, ma kienx hemm klieb ohra fl-akkwati. Qalet ukoll illi kif bdiet il-kawza odjerna, dawn il-klieb tnehhew u ma semghuhomx izjed.⁷ In kontro-ezami, hija kkonfermat illi bejn it-terrazzin taghha u l-binja tal-imputata, hemm terrazzin iehor ta' haddiehor, li jista' jkun li haddiehor kellu klieb ukoll apparti l-imputata, li hija kienet tara l-klieb tal-imputata jinbhu fuq il-bejt u fil-gallerija, li dawn kienet tarahom minn fuq il-bejt u mit-terrazzin taghha u anke mit-triq, li kienu jinbhu b'mod kontinwu f'hinijiet varji matul il-jum,

⁴ A fol. 15 *et seq.*

⁵ A fol. 18 *et seq.*

⁶ A fol. 30 *et seq.*

⁷ A fol. 23 *et seq.*

wara nofsinhar x'hin jistrieħu u fil-ghaxija sal-10.30 p.m. kienu jkunu ghadhom ghaddejġin. Bil-lejl kienet tismagħhom il-klieb, li kienu jqajjmuha fis-Sajf għaliex kienet thalli t-twieqi miftuhin, għalkemm fix-Xitwa mod iehor, għaliex ikollhom kullimkien magħluq.⁸

L-imputata xehdet li matul il-jum kienet tilgħab mal-klieb, f'ħinijiet dicenti u li kien f'dawn il-ħinijiet li kienu jinbħu izjed min-normali. Qalet illi fl-inħawi, kien hemm garaxxijiet u mhazen li kellhom il-klieb bħala *watchdogs*, li fir-residenza tagħha kellha tmint iklieb fiz-zmien in kwistjoni u li wara zdieħu erbgha ohra. Skond l-imputata, il-kwerelanti ma setghux jaraw il-klieb mir-residenza tagħhom, għalkemm mit-triq setghu jarawhom, u dan għaliex kien hemm il-*washroom* li fiha kienu joqogħdu l-klieb. Qalet illi fl-akkwati, mad-dawra kollha hemm il-klieb u li lilha ġieli jqajjmuha l-klieb ta' haddieħor, izda tagħha ma jinbhux.⁹

Ikkunsidrat ukoll:

Illi fl-ewwel lok, għalkemm mix-xhieda ta' Godwin Scerri jirrizulta illi huwa ma kellux izjed interess f'dan il-kaz stante illi l-imputata kienet neħħiet il-klieb tagħha ftit wara li beda jinstema' l-kaz u li kien lest li jirtira r-rapport tiegħu, biss l-ebda wahda mill-imputazzjonijiet odjerni huma tali li jinneħħitaw il-kwerela tal-parti leza sabieħ jimxu 'l quddiem, apparti li dawn il-proceduri tmexxew mill-pulizija *ex officio*.

Fit-tieni lok, jirrizulta car mix-xhieda prodotta, illi fil-ġiem li għalihom jirreferu l-imputazzjonijiet odjerni, l-imputata kienet izzomm tlettax-il kelb fir-residenza tagħha, għalkemm hija tgħid li kellha tmint iklieb. Għalkemm l-imputata tgħid ukoll illi kien hemm klieb ohrajn fl-akkwati u li ma kinux il-klieb tagħha li kienu qed johlqu l-inkonvenjent lill-kwerelanti, kif ukoll illi l-kwerelanti ma setghux jaraw il-klieb tagħha mir-residenza tagħhom, biss kemm jekk dawn setghu jarawhom, kif ukoll jekk ma setghux jarawhom mir-residenza tagħhom, certament li l-kwerelanti kienu f'posizzjoni, mir-residenza tagħhom, li jkunu jafu minn fejn ġejn l-inbieħ tal-klieb, u dan għaliex it-terrazzin tagħhom kien qieghed biss f'distanza ta' madwar għaxar metri mir-residenza tal-imputata. Fil-feħma tal-Qorti, anke jekk kien hemm klieb ohrajn fl-akkwati, il-fatt illi kienu l-klieb tal-imputata li kienu qegħdin jikkawzaw l-inkonvenjent lill-kwerelanti huwa evidenti mill-fatt illi fl-ewwel lok, kif ingħad, minn naha ta' wara kien hemm distanza

⁸ A fol. 40 *et seq.*

⁹ A fol. 45 *et seq.*

qasira bejn iz-zewg residenzi u in oltre hawn ma kienx il-kaz ta' inbih minn kelb wiehed jew tnejn, izda ta' diversi klieb f'daqqa – hoss ghalhekk li f'distanza qasira, huwa facli li wiehed jiddetermina minn fejn kien gej. In oltre dan ma kienx kaz ta' inkonvenjent fuq perjodu qasir ta' zmien u ghalkemm l-imputazzjonijiet jirreferu ghal ftit jiem partikolari, biss kif jghid Godwin Scerri fix-xhieda tieghu, dan l-inbieh kien ilu jdejjaqhom ghal zmien twil u fil-fatt huwa jghid illi l-ewwel rapport kien ghamlu xi tliet snin qabel u martu tghid ukoll illi hija kienet anke kellmet lill-imputata dwar dan. Jirrizulta wkoll mix-xhieda tal-kwerelanti, illi hekk kif bdiet tinstema' din il-kawza, il-klieb tnehew mill-imputata u li minn dak iz-zmien huma ma baqghux ibatu dan l-inkonvenjent. Ghalhekk m'hemmx dubju fil-fehma tal-Qorti, illi l-inbieh tal-klieb li kien qieghed idejjaq lill-kwerelanti kien effettivament l-inbieh tal-klieb tal-imputata u li l-kwerelanti kienu jafu sew minn fejn kien gej dan l-inbieh, tant illi kienu ilhom jissaportuh ghal zmien twil.

Il-Qorti hawnhekk tirreferi ghal sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fit-18 ta' Novembru 2011, fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Marco Debono**, fejn dik il-Qorti ezaminat il-kwistjoni dwar jekk hsejjes ta' tkaken ta' ziemel matul il-lejl, setghux ikunu tali li jammontaw ghar-reat fl-Artikolu 338(m) tal-Kap. 9:

“Gie ritenut li biex jirrafigura dan ir-reat jehlieg li l-hsejjes jammontaw ghal *nuisance* u cioe' li jkun hemm *substantial inconvenience and material discomfort* u li ghalhekk l-inkonvenjent irid ikun gravi u mhux facilment tollerabbli u li jkun ukoll kontinwu u intens (Appell Inferjuri, **Pulizija vs Anthony Cuschieri et**, 16/12/1946, XXXII.iv.1072). Sentenzi ohra hadu atteggjament aktar pragmatiku u anqas assolutista rigward dan ir-reat fejn gie ritenut li spetta ghall-Qorti minn kaz ghal kaz u skont ir-rizultanzi processwali li tivvaluta d-depozizzjoni tal-persuni li jkunu qed jilmentaw mill-inkonvenjent li tiddeciedi jekk il-hsejjes ikunux verament ta' inkonvenjent jew le mehud kont tac-cirkostanzi kollha tal-kaz (Appelli Inferjuri, **Pulizija vs Raymond Spiteri**, 20/11/1998; **Pulizija v Fortun Fava**, 5/2/1998). Din il-Qorti tabbraccja dan l-ahhar insenjament anki ghaliex ma hemm xejn fl-artikolu 338(m) li jista' jaghti lok ghal atteggjament divers u aktar esigenti jew rigoruz minn hekk.”

F'dak il-kaz, il-Qorti kkonkludiet illi l-hsejjes tat-tkaken ta' ziemel fis-skiet tal-lejl, fil-5:30 am fix-xahar ta' Frar huwa tali li johloq dak il-grad ta' inkonvenjent li l-Artikolu 338(m) tal-Kap. 9 irid jissoprimi.

Issa f'dan il-kaz, ghalkemm l-imputata tinnega li l-klieb taghha kienu jinbhu matul il-lejl, mill-banda l-ohra, il-kwerelanti jghidu li l-klieb kienu jinbhu f'diversi hinijiet tal-gurnata u dan anke sal-10.30 p.m. u li l-inbieh anke matul il-lejl kien

idejjaqhom. Issa ghalkemm il-kwerelanta tghid illi l-klieb kienu jqajjmuhom matul il-lejl fis-Sajf, peress illi kienu jhallu t-twieqi miftuhin, fil-waqt illi fix-Xitwa mod iehor ghaliex kullimkien ikun maghluq, biss il-ksur tal-mistrieħ tan-nies ma jirrizultax biss meta wiehed jigi mqajjem b'xi storbu jew hsejjes matul il-lejl, izda jista' jirrizulta wkoll meta fil-hinijiet tal-lejl u fis-skiet li dan normalment igib mieghu, wiehed jisma' certi hsejjes li jista' jinghad li jiksru l-mistrieħ u dan mhux necessarjament billi jqajjmuh mill-irqad. Ghalkemm fis-Sajf, stante illi t-twieqi kienu jkunu miftuhin, dan l-inbieħ naturalment ser jinstema' izjed, biss fix-Xitwa li ggib magħha izjed gabra u kwiet, inbieħ ta' numru ta' klieb f'daqqa – u mhux sempliciment wiehed jew tnejn – fil-hemda tal-10.30 p.m., ukoll johloq dan il-ksur tal-mistrieħ li minnu jilmentaw il-kwerelanti. Għalhekk ghalkemm l-imputazzjonijiet odjerni jirreferu għal Frar u mhux għax-xhur tas-Sajf, il-Qorti tinsab sodisfatta fil-grad rikjest mil-ligi illi dan l-inbieħ kien tali li verament kien jikser il-mistrieħ tan-nies, f'dan il-kaz, il-kwerelanti, matul il-lejl. Għaldaqstant, qed issib lill-imputata hatja tal-ewwel imputazzjoni.

Fir-rigward tat-tieni imputazzjoni li tirreferi għar-reat fl-Artikolu 251A tal-Kap. 9, madankollu, ghalkemm huwa minnu illi l-imputata kienet qeghda tohloq inkonvenjent lill-kwerelanti, bl-inbieħ tal-klieb¹⁰, il-Qorti tirreferi għas-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Marco Debono et**, mogħtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-17 ta' Jannar 2014, fejn wara li rreferiet għal sentenzi ohrajn tal-Appell Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Massimo Tivisini**, deciza fis-27 ta' Frar 2009 u **Il-Pulizija vs Alan Caruana Carabez** tal-21 ta' Gunju 2007 inghad hekk:

“L-artikolu 251A kien introdott fis-sena 2005 u minn dak li jidher fit-test fih inniffsu kif ukoll minn dak li rrizulta mill-kazistika kemm Ingliza kif ukoll Maltija qed ikun interpretat fejn persuna tagħti fastidju lill-persuna ohra bi kliemha jew bl-ingieba tagħha.

Mill-provi jirrizulta primarjament li zewg persuni jhossu li hajjithom saret infern jew bit-tisbit taz-ziemel jew bl-irwejjah li jhalli z-ziemel meta jaqdi l-htigijiet naturali tieghu.

Il-Qorti mhix tal-fehma li dan l-artikolu japplika għal dawn l-inkonvenjenti ghaliex huwa intiz għal sitwazzjonijiet totalment differenti.”

¹⁰ Ghalkemm din l-imputazzjoni tirreferi wkoll għall-intejjen tal-klieb, biss mill-provi ma jirrizulta bl-ebda mod li dan kien ukoll l-ilment tal-kwerelanti.

Il-Qorti m'ghandha xejn x'izzid ma' dan. Ghaldaqstant, l-imputata mhux qed tinstab hatja ta' din l-imputazzjoni.

L-imputata giet akkuzata wkoll talli zammet klieb minghajr il-permess mehtieg ta' aktar minn kelb wiehed f'residenza f'post abitata u dan bi ksur tal-Artikolu 5(1) tal-Kap. 312. Skond dan l-artikolu:

“Il-Kummissarju tal-Pulizija jista' jipprojbixxi detentur ta' licenza milli jzomm iktar minn kelb wiehed f'xi dar li tkun qiegħda f'post abitat fis-sens tal-Kodici tal-Ligijiet ta' Pulizija”.

Dan ifisser illi dan l-artikolu tal-ligi ma jipprojbixxix awtomatikament illi persuna zzomm izjed minn kelb wiehed f'dar f'post abitat u lanqas illi persuna tehtieg permess biex izzomm izjed minn kelb wiehed f'tali dar, ghalkemm persuna tehtieg licenza biex izzomm kelb skond disposizzjonijiet ohra tal-Kap. 312. Fir-rigward tal-imputazzjoni kif dedotta kontra l-imputata, ma ngabet l-ebda prova illi turi illi l-istess imputata kienet projbita mill-Kummissarju tal-Pulizija milli zzomm iktar minn kelb wiehed fir-residenza tagħha fiz-zmien in kwistjoni u ghaldaqstant qed tigi lliberata minnha.

Għal fini ta' piena dwar l-ewwel imputazzjoni, il-Qorti tqis illi ftit taz-zmien wara li sar ir-rapport mertu ta' dan il-kaz, l-imputata nehhiet il-klieb mir-residenza tagħha u li fil-fatt, fiz-zmien tax-xhieda tagħhom, il-kwerelanti xehdu li l-inkonvenjent kien tneħha. In oltre din l-imputazzjoni tirreferi biss għall-10 ta' Frar 2014 u l-jiem ta' qabel.

Konkluzjoni

Għal dawn il-motivi, il-Qorti wara li rat l-Artikoli 251A u 338(m) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, kif ukoll l-Artikolu 5(1) tal-Kap. 312, qed issib lill-imputata **mhux hatja** tat-tieni u tat-tielet imputazzjonijiet u qed tilliberaha minnhom, izda qed issibha hatja tal-ewwel imputazzjoni u tikkundannaha għal **ammenda ta' tletin Euro (€30)**.

Stante illi l-inkonvenjent illum tneħha u in oltre il-Qorti ma tarax il-htiega li torbot lill-hatja b'obligazzjoni tagħha innifisha ai termini tal-Artikolu 383 tal-Kap. 9, qed tichad it-talba tal-Prosekuzzjoni magħmula skond l-imsemmi artikolu.

Natasha Galea Sciberras
Magistrat